

Uudenmaan ELY-keskus

Viite: UUDELY/322/2022

Lausunto Lentoradan ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta / Suomirata Oy

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö- ja luonnonvarat vastuualue pyytää Vantaan kaupungin ja kaavoitusviranomaisen lausuntoa Suomi-rata Oy:n Lentoratahanketta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (UUDELY/322/2022). Lausunnot on pyydetty 8.11.2022. mennessä, mutta Vantaan lausunnolle on saatu lisääikaa 16.11.2022 asti.

Vantaan kaupunki antaa seuraavan lausunnon Lentoradan ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta.

Arvioitavat vaihtoehdot on kuvattu arviointiohjelmassa varsin suppeasti, koska suunnitelmat ovat vielä alustavia. Vaikutusten kuvaamiseen ja arviointiin tarvitaan ohjelmassa esitettyä tarkemmat suunnitelmat mm. lisäraiteiden sijoittumisesta ja tilatarpeista sekä mahdollisista uusista asemajärjestelyistä ja katuverkon muutoksista. Nyt esitetystä aineistosta jää vielä epäselväksi vaativatko pääradan vaihtoehdot uusia kaavoja tai jopa rakennuksien purkamista ja muutoksia pääradan varren liikennereitteihin sekä liityntäpysäköintiratkaisuihin. Pääradan käytävän laajentaminen nykyisestä vaikuttaisi mahdollisesti myös luonnonympäristöön kuten puroihin. Lentoaseman osalta on lentoratavaihtoehdossa syytä tutkia, mitä mahdollisia vaikutuksia uudella kaukoliikenteen juna-asemalla on lentoaseman maaliikenteeseen ja sen toimivuuteen.

Ympäristövaikutusten arvioinnin sisältö on määritelty varsin kattavaksi. Mielenkiintoisin osuus Vantaan näkökulmasta on, miten arvioidaan vaikutuksia yhdyskuntarakenteeseen ja alueiden saavutettavuuden ja vetovoiman muutoksiin. Mahdollisella uudella lentoradalla olisi merkittävä vaikutus Tikkurilan kehitysnäkymiin ja laajemmin muihin pääradan keskuksiin.

Rakentamisen aikaisien vaikutusten osuutta tulee arviointiin täydentää. Tunnelien louhimisen osalta tulee esittää ja kuvata, miten työmaatunnelit on tarkoitus toteuttaa ja miten niistä liikennöitäisiin. Rakentamisella ja uusilla tunneleilla voi olla merkittäviä vaikutuksia arvokkaisiin pohjavesialueisiin. Uusi tunneli voi edesauttaa liuottimien kulkeutumista. Arvioinnin yhteydessä tulisi laatia tarkempi pohjavesimallinnus.

YVA-ohjelman mukaan haittojen ehkäisy ja lieventäminen ovat tärkeä osa suunnittelua ja YVA-menettelyä, mutta ohjelmassa ei ole esitetty, millä tavoin näitä tullaan tarkastelemaan vaikutusryhmittäin. Mikäli selostuksessa tuodaan esiin vaihtoehtoisia toteutustapoja, tulee

kaikkien vaikutukset arvioida ja esittää haittojen ehkäisy- ja lieventämistoimenpiteet. Haittojen ehkäisy on ensisijaista kompensatioon nähden.

Vantaan yleiskaavaa koskeva luku on osin virheellinen. Vantaalla on tällä hetkellä voimassa yleiskaava 2007 ja Marja-Vantaan osayleiskaava sekä pienellä osin Vantaan yleiskaava 1992. Vantaan uusi yleiskaava 2020 on hyväksytty (KV 25.1.2021), mutta ei vielä lainvoimainen. Helsingin hallinto-oikeus kumosi valitusten johdosta kartalta osittain kaksi aluevarausta (osa asuinaluevarauksesta (A) Santaradan radanpidon alueelta Hakkilassa sekä osa luonnonsuojelualuevarauksesta (SL) Myllykyläntien varresta Kiilan kaupunginosassa), sekä osan kaupallisten palveluiden alueen (KM) kaavamääräyksestä. Hallinto-oikeuden ratkaisusta on haettu valituslupia korkeimmasta hallinto-oikeudesta. Kaupunginhallitus ei ole 8.8.2022 päättänyt yleiskaavan osittaisesta voimaantulosta.

Kaupunki katsoo, että painotukset arvioinnissa ovat olleet oikeansuuntaisia, ja hankkeen YVA-arviointi antaa hyvän pohjan jatkosuunnittelulle.

VANTAA KAUPUNGINHALLITUS 14.11.2022